

10 NĂM CẢI CÁCH HÀNH CHÍNH TỈNH NGHỆ AN *Độc nhìn từ doanh nghiệp*

□ PHAN DUY HÙNG*

Trong những năm qua, Đảng và Nhà nước ta đã có nhiều chủ trương, chính sách khuyến khích phát triển doanh nghiệp, phát huy vai trò của doanh nhân trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ đất nước. Từ năm 2004, Thủ tướng Phan Văn Khải đã quyết định lấy ngày 13 tháng 10 hằng năm làm “Ngày Doanh nhân Việt Nam”; tháng 4/2006, từ “doanh nhân” cũng lần đầu tiên được dùng trong Văn kiện Đại hội lần thứ X của Đảng; ngày 9/12/2011, Bộ Chính trị ra Nghị quyết số 09 về Doanh nhân; ngày 16/5/2016, Chính phủ ban hành Nghị quyết 35/NQ-CP về hỗ trợ và phát triển doanh nghiệp đến năm 2020. Và doanh nghiệp, doanh nhân đã được hiến định trong Hiến pháp. Đó là những mốc chính về tính chính danh của doanh nghiệp, doanh nhân trong xã hội.

 ể đội ngũ doanh nghiệp, doanh nhân phát triển, đóng góp chung cho sự phát triển kinh tế - xã hội của từng địa phương cụ thể thì ngoài những hành lang pháp lý thuận lợi nhằm thu hút đầu tư, phát triển doanh nghiệp, các địa phương cần nỗ lực hết mình trong công tác cải cách hành chính (CCHC) nhằm tạo

ra môi trường đầu tư, kinh doanh thuận lợi, thông thoáng nhất cho doanh nghiệp và nhà đầu tư, cải thiện năng lực cạnh tranh, nâng cao hiệu lực và hiệu quả hoạt động của chính quyền các cấp. Trong Nghị quyết Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ VII, Đảng ta đã chỉ rõ, mục tiêu CCHC là: “xây dựng một nền hành chính dân chủ, vững

* Chi nhánh VCCI Nghệ An

manh, chuyên nghiệp, hiện đại hoá, hoạt động có hiệu quả theo nguyên tắc của nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa dưới sự lãnh đạo của Đảng; xây dựng đội ngũ cán bộ công chức có phẩm chất năng lực đáp ứng được công cuộc xây dựng và phát triển đất nước”.

Một số điểm đáng ghi nhận trong CCHC của Nghệ An

Nghệ An là một tỉnh lớn, dân số đông, địa hình phức tạp, cơ sở hạ tầng, sự phát triển kinh tế - xã hội cũng như nhận thức, năng lực và trình độ của công chức, viên chức giữa các địa phương không đồng đều, thậm chí khác biệt đã ảnh hưởng không nhỏ tới quá trình và kết quả CCHC. Công tác CCHC đã được chính quyền tỉnh Nghệ An và các sở, ban, ngành xác định là một trong những giải pháp tối quan trọng nhằm hỗ trợ, phát triển doanh nghiệp. Đặc biệt, năm 2019 đã được chọn là năm trọng điểm trong CCHC và đạt được những kết quả nhất định. Nhiều sở, ngành đã được không ít doanh nghiệp, doanh nhân và người dân ghi nhận về những thay đổi đáng kể trong giải quyết các thủ tục hành chính (TTHC), như: Sở Kế hoạch và Đầu tư, Sở Công thương, Sở Giao thông - Vận tải, Cục thuế, Cục Hải quan, Văn phòng UBND tỉnh... và nhiều UBND huyện, thị xã cũng đã có những dấu ấn đáng ghi nhận trong CCHC. Ý thức của cán bộ công chức, viên chức đã được nâng lên, nhiều TTHC đã được đơn giản hóa, bãi bỏ đem lại thuận lợi cho người dân và doanh nghiệp.

Cộng đồng doanh nghiệp cũng đánh giá cao việc Ủy ban nhân dân tỉnh Nghệ An ứng dụng công nghệ thông tin một cách có hiệu quả trong hoạt động của các cơ quan hành chính. Đây được xem là khâu đột phá nhằm từng bước xây dựng một chính quyền điện tử hiện đại và minh bạch. Bên cạnh đó, tỉnh đã tập trung nâng cấp Cổng Thông tin điện tử và Hệ thống Thư điện tử nhằm phục vụ tốt hơn cho công tác chỉ đạo, điều hành

và cung cấp thông tin cho người dân, doanh nghiệp nhanh chóng hơn.

Việc UBND tỉnh Nghệ An trong những năm qua và gần đây là UBND thành phố Vinh đã có các cuộc giao ban, gặp mặt định kỳ với VCCI và các Hiệp hội Doanh nghiệp, doanh nhân tại địa phương để lắng nghe và giải quyết những khó khăn, vướng mắc với tinh thần cởi mở, thẳng thắn, đồng hành cùng doanh nghiệp đã để lại không ít dấu ấn và ghi nhận từ phía doanh nghiệp bởi tính hiệu quả và quyết tâm của chính quyền.

Cùng với đó, Chỉ số Năng lực cạnh tranh cấp tỉnh (PCI) của Nghệ An đã từng bước được cải thiện một cách bền vững, PCI năm 2019 đã dẫn đầu khu vực, tăng 1 bậc so với năm 2018 đứng thứ 18 cả nước. Bên cạnh đó, các Chỉ số PAPI (Chỉ số Hiệu quả quản trị và hành chính công), PARINDEX (Chỉ số CCHC) của tỉnh Nghệ An đều tăng so với các năm trước đây đã chứng minh cho những nỗ lực của các cấp chính quyền, người dân trong CCHC, cải thiện môi trường kinh doanh, thu hút đầu tư.

Kể từ ngày 02/10/ 2020, Trung tâm Phục vụ hành chính công tỉnh Nghệ An đã chính thức hoạt động. Đây là đầu mối tập trung để các cơ quan chuyên môn thuộc tỉnh và một số các cơ quan Trung ương đóng tại địa phương có cán bộ thực hiện, hướng dẫn, giải quyết hoặc phối hợp giải quyết hồ sơ, TTHC cho các cá nhân và tổ chức trên địa bàn tỉnh. Đi vào hoạt động, Trung tâm sẽ tiết kiệm chi phí, thời gian, tạo lập một môi trường làm việc minh bạch, nhanh chóng, văn minh, hiệu quả, góp phần giảm sách nhiễu, tiêu cực, trong đó có chi phí không chính thức đã và đang nổi cộm ở Nghệ An.

Trong một diễn đàn kinh tế gần đây tại thành phố Vinh với hàng trăm các doanh nghiệp tham dự, Chủ tịch UBND tỉnh Nghệ An Nguyễn Đức Trung đã nhấn mạnh thông điệp: Chính quyền luôn xem doanh nghiệp, nhà đầu tư là đối

tượng phục vụ và ông cam kết sẽ tiếp tục công tác CCHC mạnh mẽ, chấn chỉnh thái độ, hành vi, tác phong của cán bộ công, viên chức trong tỉnh để hướng tới một nền hành chính liêm chính, minh bạch và phục vụ. Ông khẳng định sẽ xử lý dứt điểm những nguyên nhân gây trở ngại làm ảnh hưởng đến môi trường đầu tư kinh doanh của tỉnh nhà.

Kiến nghị và mong muốn từ doanh nghiệp

Bên cạnh những thành quả đạt được của công tác CCHC giai đoạn 2011-2020 thì đây sẽ là cơ sở, nền móng vững chắc cho chính quyền Nghệ An thực hiện tốt những bước đi tiếp theo trong giai đoạn tới. Tuy nhiên, công tác CCHC vẫn còn không ít những rào cản, vướng mắc, thậm chí yếu kém mà chính quyền tỉnh Nghệ An cần phải tập trung giải quyết, tháo gỡ trong thời gian tới.

Không ít những thủ tục hành chính vẫn còn rườm rà, phức tạp, nhất là các thủ tục thuộc lĩnh vực: đầu tư, đất đai, xây dựng... Đây chính là một trong những “điểm nghẽn” lớn nhất mà chính quyền cần ưu tiên xử lý. Không ít doanh nghiệp phàn nàn về sự chậm trễ trong giải quyết các thủ tục liên quan đến doanh nghiệp như: tình trạng chậm trễ, quá hạn trong giải quyết hồ sơ, thủ tục hành chính, loại hình dịch vụ công trực tuyến tuy có nhiều ưu điểm vượt trội nhưng vẫn còn phức tạp... Ông Nguyễn Văn Đông, Giám đốc một Doanh nghiệp chuyên kinh doanh xe ô tô cho biết, Trung tâm Phục vụ hành chính công tỉnh Nghệ An có nhiệm vụ rất quan trọng như: tiếp nhận, giải quyết hồ sơ, trả kết quả giải quyết thủ tục hành chính, góp phần kiểm soát công việc của cán bộ, công chức tốt hơn nhằm phòng, chống hiện tượng nhũng nhiễu, tiêu cực mặc dù đã đưa vào hoạt động nhưng hơi muộn, trong khi nhiều tỉnh, thành đã làm từ lâu. Các hồ sơ, thủ tục trước đây của chúng tôi cũng vì thế mà chậm tiến độ gây mất thời gian và tiền của từ phía doanh nghiệp.

Bên cạnh đó, việc thanh kiểm tra nhiều lần trong năm vẫn còn diễn ra ở một số địa phương gây bức xúc, lãng phí thời gian, tiền bạc cho doanh nghiệp. Ông Trần Quang Hùng - Giám đốc Công ty CP Hùng Hưng phân trần: “Các cơ quan chức năng nên hạn chế vấn đề này, nhất là cùng một nội dung thanh, kiểm tra để doanh nghiệp yên tâm, tập trung vào sản xuất, kinh doanh. Sau đại dịch, chúng tôi đang hết sức khó khăn, thậm chí đối mặt với phá sản. Chính quyền cũng cần tập trung rà soát lại cơ chế chính sách, thể chế chồng chéo; giải quyết dứt điểm những vấn đề còn vướng mắc ở địa phương; rà soát, phát hiện những thủ tục, hồ sơ, giấy tờ không phù hợp, không cần thiết thậm chí trái với quy định để kiến nghị cơ quan có thẩm quyền sửa đổi, bổ sung hoặc bãi bỏ”. Để làm tốt điều này, chính quyền cần phối hợp chặt chẽ với các Hiệp hội Doanh nghiệp, VCCI để lắng nghe, tập hợp ý kiến rộng rãi từ cộng đồng doanh nghiệp và người dân.

Bên cạnh những chuyển biến tích cực thì theo phản ánh của người dân và doanh nghiệp vẫn còn tình trạng quan liêu, vòi vĩnh, thiếu tinh thần trách nhiệm, vi phạm đạo đức công vụ, đạo đức nghề nghiệp trong thực hiện công vụ của một số công, viên chức. Chính những điều này đã góp phần làm xói mòn niềm tin của người dân và doanh nghiệp trong nỗ lực CCHC mà chính quyền các cấp đang thực hiện. Ngoài việc thưởng, phạt nghiêm minh những cán bộ vi phạm, gắn với trách nhiệm người đứng đầu, cải cách tiền lương và các chế độ chính sách đãi ngộ đối với cán bộ, công chức, viên chức thì cần không ngừng nâng cao chất lượng, tinh thần trách nhiệm, đạo đức và tăng cường công tác quản lý của cấp trên cũng như sự giám sát của người dân đối với các đối tượng này.

Đại diện cho một doanh nghiệp xuất nhập khẩu nông sản, ông Trần Anh Sơn - Tổng Giám

độc Tổng Công ty CP Nông sản XNK Nghệ An cho rằng, CCHC với con người là trung tâm, con người có thể làm xoay chuyển bộ máy nhưng cũng chính là lực cản cho chính bộ máy đó. Ngoài tính minh bạch, công khai trong các hoạt động hỗ trợ doanh nghiệp để doanh nghiệp biết và tiếp cận thông tin thì chính quyền cần lấy pháp luật làm tôn chỉ, gạt bỏ mọi lợi ích cá nhân để tỉnh nhà ngày càng phát triển vì lợi ích chung.

Chính quyền cần thường xuyên theo dõi, kiểm tra, đôn đốc, đánh giá công tác CCHC của các sở, ngành, địa phương bằng nhiều hình thức: Cùng với các Chỉ số PCI, PAPI, PARINDEX thì việc triển khai thực hiện đánh giá Chỉ số Năng lực cạnh tranh cấp sở, ban ngành và các địa phương thuộc tỉnh (DDCI) là rất quan trọng để chính các nhà đầu tư, doanh nghiệp, hộ kinh doanh chấm điểm và góp ý cho chính quyền địa phương... Việc giám sát và đánh giá hàng năm sẽ góp phần tạo động lực cạnh tranh giữa các ngành, địa phương trong CCHC, thu hút đầu tư và nâng cao Chỉ số PCI đồng thời đề xuất cho chính quyền các giải pháp nhằm chấn chỉnh, khắc phục những hạn chế, tồn tại của những lĩnh vực được khảo sát, trong đó có việc nâng cao chất lượng cán bộ, công chức và đạo đức công vụ. Chỉ số này đã được nhiều tỉnh, thành áp dụng và bước đầu có những hiệu quả và chuyển biến tích cực, được người dân và doanh nghiệp đánh giá cao.

Tập trung xây dựng một đội ngũ công, viên chức có tài có đức trên cơ sở kết quả thực hiện CCHC của các sở, ngành, địa phương để làm tiêu chí đánh giá công tác thi đua, khen thưởng và bổ nhiệm cán bộ, công chức, viên chức sau này. Về vấn đề này, ông Trần Anh Sơn cho rằng, hàng năm nên lấy sự hài lòng của người dân và doanh nghiệp làm thước đo cho sự hoàn thành nhiệm vụ của cán bộ công chức, tránh tình trạng năm nào, ngành nào cũng hoàn thành nhiệm vụ trong khi thái độ phục vụ và hiệu quả công việc lại

không được như doanh nghiệp và người dân mong đợi.

Công tác giao ban giữa UBND tỉnh, thành phố mặc dù đã có những kết quả nhất định, được cộng đồng doanh nghiệp đánh giá cao như lãnh đạo cấp trên thì quyết tâm, quyết liệt nhưng cấp dưới thiếu quan tâm, sát sao, tần suất không đều dẫn đến việc xử lý những vướng mắc có xu hướng thiếu hiệu quả, mất nhiều thời gian. Theo ông Nguyễn Văn Quý - đại diện Công ty CP Xây lắp và Môi trường Nghệ An, UBND tỉnh, thành phố nên duy trì giao ban với tần suất đều đặn, phối hợp chặt chẽ, có hiệu quả với các Hiệp hội Doanh nghiệp địa phương bởi hơn ai hết, họ chính là những tổ chức đại diện cho cộng đồng doanh nghiệp, người sử dụng lao động, thường xuyên gần gũi, lắng nghe và thấu hiểu những khó khăn, vướng mắc từ phía doanh nghiệp và qua đó sẽ có những thông tin chính xác, thực tế nhất. Chính quyền các cấp cần cử đúng người, đúng đối tượng có trách nhiệm, có quyền hạn và năng lực, công tâm để giải quyết kiến nghị của doanh nghiệp, tránh tình trạng “đầu voi đuôi chuột”, “đánh trống bỏ dùi” thậm chí thờ ơ, thiếu tinh thần trách nhiệm xem như chuyện ở đâu, không phải của mình.

Công tác CCHC là một yêu cầu cấp bách, có tính thời sự nhằm tạo môi trường kinh doanh bình đẳng, thông thoáng, thuận lợi, minh bạch; xây dựng một hệ thống các cơ quan hành chính thông suốt, trong sạch, vững mạnh, hiện đại, hiệu lực, hiệu quả, dân chủ; xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức có đủ năng lực và trình độ, đáp ứng yêu cầu phục vụ nhân dân và doanh nghiệp. Do đó, cần có sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị - xã hội mà trong đó, đội ngũ công chức, viên chức trong các cơ quan, công sở phải là những người gương mẫu vì họ chính là người trực tiếp làm việc với nhân dân và doanh nghiệp. □